

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2005/35/EÜ,

7. september 2005,

mis käsitleb laevade põhjustatud merereostust ning karistuste kehtestamist merereostusega seotud rikkumiste eest

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

tõhusa keskkonnakaitse saavutamiseks on vaja tõhusaid, hoiatavaid ja proportsionaalseid karistusi.

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 80 lõiget 2,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

- (5) Selleks on oluline sobivate õigusaktide abil ühtlustada olemasolevad õigusnormid, eelkõige kõnealuse rikkumise täpse määratluse, erandjuhtumite ja karistuste miinimumeeskirjade ning vastutuse ja jurisdiktsiooni kohta.

võttes arvesse Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾

pärast konsulteerimist regioonide komiteega,

- (6) Käesolevat direktiivi täiendab üksikasjalik eeskiri, mis käsitleb kriminaalkuritegusid, karistusi ja muid sätteid, mis sisalduvad nõukogu 12. juuli 2005. aasta raamotsuses 2005/667/JSK, millega tugevdatakse kriminaalõiguse raamistikku laevade põhjustatud reostuse vastaste õigusaktide jõustamisel. ⁽³⁾

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Ühenduse meresõiduohutuse poliitika eesmärk on saavutada kõrge ohutuse ja keskkonnakaitse tase ning see põhineb arusaamisel, et kaupade mereveoga tegelevatel kõikidel osapooltel on kohustus tagada ühenduse vetes kasutatavate laevade vastavus kehtivatele eeskirjadele ja standarditele.
- (2) Kõigis liikmesriikides põhinevad olulised standardid saasteainete laevadelt merreheitmise kohta MARPOL 73/78 konventsioonil; siiski väga paljud ühenduse vetes liiklevad laevad eiravad neid eeskirju iga päev ilma parandusmeetmeid võtmata.
- (3) MARPOL 73/78 rakendamisel esineb liikmesriigiti erinevusi ja seega on vaja seda ühenduse tasandil ühtlustada; eelkõige esineb liikmesriikides märkimisväärsed erinevusi karistuste määramisel saasteainete laevadelt merreheitmise korral.
- (4) Hoiatavat laadi meetmed moodustavad ühenduse meresõiduohutuspoliitika lahutamatu osa, kuna need tagavad seose iga saastavaid kaupu meritsi vedava osapoole vastutuse ja talle määratavate võimalike karistuste vahel;

- (7) Naftareostusest ja teiste ohtlike või kahjulike ainete põhjustatud reostusest tuleneva tsiviilvastutuse ja kahjude hüvitamise rahvusvaheline kord ei *paku* piisavat hoiatavat mõju, et ohtliku lasti mereveoga seotud osapooled hoiduksid tegutsemast nõuetele mittevastavate tavade kohaselt; nõutavat hoiatavat mõju on võimalik saavutada üksnes karistuste kehtestamisega, mida kohaldatakse kõigi isikute suhtes, kes põhjustavad merereostust või aitavad sellele kaasa; karistusi ei peaks kohaldama mitte ainult reederi või laeva kapteni, vaid ka lasti omaniku, klassifikatsiooniühingu ja teiste seotud isikute suhtes.
- (8) Saasteainete merreheitmist laevadelt tuleks käsitleda rikkumisena, kui see on toime pandud tahtlikult või kergemeelsuse või tõsise hooletuse tõttu. Käesolevat direktiivi täiendava raamotsuse 2005/667/JSK ja selles määratletud tingimuste alusel käsitletakse neid rikkumisi kriminaalkuritegudena.
- (9) Karistused saasteainete laevadelt merreheitmise eest ei ole seotud asjasepuutuvate osapoolte tsiviilvastutusega ja seega ei kohaldata nende suhtes tsiviilvastutuse piiramist või suunamist käsitlevaid eeskirju, samuti ei piira need kahju tõhusat hüvitamist reostusjuhtumite ohvritele.

⁽¹⁾ ELT C 220, 16.9.2003, lk 72.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 13. jaanuari 2004. aasta arvamus (ELT C 92 E, 16.4.2004, lk 77), nõukogu 7. oktoobri 2004. aasta ühine seisukoht (ELT C 25 E, 1.2.2005, lk 29), Euroopa Parlamendi 23. veebruari 2005. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 12. juuli 2005. aasta otsus.

⁽³⁾ Vt käesoleva ELT lk 164.

(10) On vaja edasist tõhusat koostööd liikmesriikide vahel, et tagada saasteainete laevadelt merreheitmise õigeaegne avastamine ning õiguserikkujate kindlakstegemine. Sel põhjusel on Euroopa Meresõiduohutuse Ametil, mis on asutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2002. aasta määrusega (EÜ) nr 1406/2002, ⁽¹⁾ keskne roll liikmesriikidega koostöö tegemisel, et arendada välja tehnilised lahendused ja pakkuda tehnilist abi käesoleva direktiivi rakendamisel ning et aidata komisjoni temale määratud ülesannete täitmisel käesoleva direktiivi tõhusaks rakendamiseks.

(11) Merereostuse tõhusamaks ennetamiseks ja selle vastu võitlemiseks peaks looma tingimused sünergia tekkimiseks täitevasutuste (nagu riiklikud rannavalveteenistused) vahel. Selleks peaks komisjon läbi viima teostatavusuuringu saastamise vältimise ja sellele reageerimise eest vastutava Euroopa rannavalve loomise kohta, tuues selgelt välja kulud ja tulud. Uuringule peaks vajadusel järgnema ettepanek Euroopa rannavalve loomiseks.

(12) Kui on olemas selged ja objektiivsed tõendid merreheitmise kohta, mis põhjustab suurt kahju või suure kahju tekkimise ohu, peaksid liikmesriigid edastama asja oma pädevatele asutustele 1982. aasta Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni artikliga 220 kooskõlas oleva menetluse algatamiseks.

(13) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2000. aasta direktiivi 2000/59/EÜ laevaheitmete ja lastijäätmete vastuvõtmise kohta sadamates ⁽²⁾ rakendamine on koos käesoleva direktiiviga laevade põhjustatud reostuse ennetamiseks võetavate meetmete peamine teostusvahend.

(14) Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused. ⁽³⁾

(15) Kuna käesoleva direktiivi eesmärged, nimelt laevade põhjustatud reostuse rahvusvaheliste standardite inkorporeerimist ühenduse õigusesse ja karistuste, mille hulka võivad kuuluda kriminaal- või halduskaristused, kehtestamist nende sätete rikkumise eest, et tagada kõrge ohutuse ja keskkonnakaitse tase meretranspordi valdkonnas, ei ole võimalik liikmesriikide tasandil täielikult saavutada ning kuna neid eesmärged on kergem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid koos-

kõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Nimetatud artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv kaugemale sellest, mis on vajalik nimetatud eesmärkide saavutamiseks.

(16) Käesolev direktiiv järgib täielikult Euroopa Liidu põhiõiguste hartat; kõikidele isikutele, keda kahtlustatakse rikkumise toimepanemises, peab olema tagatud õiglane ja erapooletu ülekuulamine ning karistused peavad olema proportsionaalsed,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Eesmärk

1. Käesoleva direktiivi eesmärk on laevade põhjustatud reostust reguleerivate rahvusvaheliste standardite sisseviimine ühenduse õigustikku ja kohaste karistuste tagamine jäätmete eest vastutavate isikute suhtes, nagu on viidatud artiklis 8, et parandada meresõiduohutust ja tõhustada merekeskkonna kaitset laevade põhjustatud reostuse eest.

2. Käesolev direktiiv ei takista liikmesriikidel võtta rangemaid meetmeid laevade põhjustatud merereostuse vastu kooskõlas rahvusvahelise õigusega.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. MARPOL 73/78 — 1973. aasta rahvusvaheline konventsioon laevade põhjustatud merereostuse vältimise kohta ja konventsiooni ajakohastatud 1978. aasta protokoll;

2. *saasteained* — MARPOLi 73/78 I lisaga (nafta) ja II lisaga (mahtlastina veetavad ohtlikud vedelkemikaalid) hõlmatud ained;

3. *merreheitmine* — MARPOL 73/78 artiklis 2 osutatud mis tahes põhjusel toimuv igasugune ainete merrelaskmine laevalt;

4. *laev* — mis tahes liiki merelaev, olenemata lipuriigist, mida kasutatakse merekeskkonnas, sealhulgas tiiburlaevad, õhkpadjal transpordivahendid, allveelaevad ja hõljukid.

⁽¹⁾ EÜT L 208, 5.8.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 724/2004 (ELT L 129, 29.4.2004, lk 1).

⁽²⁾ EÜT L 332, 28.12.2000, lk 81. Direktiivi on muudetud direktiiviga 2002/84/EÜ (EÜT L 324, 29.11.2002, lk 53).

⁽³⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

Artikkel 3

Reguleerimisala

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse rahvusvahelise õiguse kohaselt saasteainete merreheitmise suhtes:

- a) liikmesriigi sisevetes, sealhulgas sadamates, niivõrd kui MARPOL on kohaldatav;
- b) liikmesriigi territoriaalmeres;
- c) rahvusvaheliseks meresõiduks kasutatavates väinades, mille osas kehtib transiidirežiim vastavalt ÜRO 1982. aasta mereõiguse konventsiooni III osa 2. jaole, liikmesriigi poolt selliste väinade üle teostatava jurisdiktsiooni ulatuses;
- d) liikmesriigi rahvusvahelise õiguse alusel kindlaks määratud majandusvööndis või võrdväärse vööndis; ja
- e) avamerel.

2. Käesolevat direktiivi kohaldatakse laevadelt, olenemata lipuriigist, pärinevate saasteainete merreheitmise suhtes, välja arvatud sõjalaevad, mereväe abilaevad või muud laevad, mille hooletuse tõttu. Käesolevat direktiivi täiendava raamotsuse 2005/667/JSK ja selles määratletud tingimuste alusel käsitletakse neid rikkumisi kriminaalkuritegudena.

Artikkel 4

Rikkumised

Liikmesriigid tagavad, et laevadelt pärinevate saasteainete merreheitmist artikli 3 lõikes 1 osutatud aladel käsitletakse rikkumisena, kui see toimub tahtlikult või kergemeelsuse või tõsise hooletuse tõttu. Käesolevat direktiivi täiendava raamotsuse 2005/667/JSK ja selles määratletud tingimuste alusel käsitletakse neid rikkumisi kriminaalkuritegudena.

Artikkel 5

Erandid

1. Saasteainete merreheitmist artikli 3 lõikes 1 osutatud aladel ei käsitleta rikkumisena, kui see vastab MARPOL 73/78 I lisa 9. ja 10. reegli ning 11. reegli punktides a või c ning II lisa 5. reegli ning 6. reegli punktides a või c sätestatud tingimustele.

2. Saasteainete merreheitmist artikli 3 lõike 1 punktides c, d ja e osutatud aladel ei käsitleta reederi, kapteni ega kapteni vastutusel tegutseva laevapere poolse rikkumisena, kui see vastab MARPOL 73/78 I lisa 11. reegli punktis b või II lisa 6. reegli punktis b sätestatud tingimustele.

Artikkel 6

Liikmesriigi sadamas olevate laevade suhtes kohaldatavad nõuete täitmise tagamise meetmed

1. Kui eiramiste või saadud informatsiooni põhjal võib kahtlustada, et vabatahtlikult liikmesriigi sadamas või avamereterminis viibiv laev on saasteaineid merre heitnud või heitmas artikli 3 lõikes 1 osutatud aladel, tagab nimetatud liikmesriik, et kooskõlas siseriiklike õigusaktidega viiakse läbi asjakohane kontroll, võttes arvesse Rahvusvahelises Mereorganisatsioonis (IMO) vastu võetud vastavaid suuniseid.

2. Kui lõikes 1 nimetatud kontrolli käigus selguvad asjaolud, mis osutavad rikkumisele artikli 4 tähenduses, teavitatakse sellest asjaomase liikmesriigi ja lipuriigi pädevaid ametiasutusi.

Artikkel 7

Läbisõitvate laevade suhtes rannikuäärsete riikide võetavad meetmed nõuete täitmise tagamiseks

1. Kui saasteainete arvatav merreheitmine toimub artikli 3 lõike 1 punktides b, c, d või e osutatud aladel ning merreheitmises kahtlustatav laev ei külasta sellise liikmesriigi sadamat, kes omab teavet arvatava merreheitmise kohta, kohaldatakse järgmist:

a) kui järgmine külastatav sadam on teise liikmesriigi sadam, teeb asjaomane liikmesriik tihedat koostööd artikli 6 lõikes 1 osutatud kontrolli teostamisel ja asjakohaste meetmete üle otsustamisel mis tahes sellise merreheitmise suhtes;

b) kui järgmine külastatav sadam on ühendusevälise riigi sadam, võtab liikmesriik kõik vajalikud meetmed, et tagada järgmise külastatava sadama teavitamine arvatavast merreheitmise, ning taotleb, et selle sadama riik võtaks asjakohased meetmed sellise merreheitmise suhtes.

2. Kui on olemas selged ja objektiivsed tõendid, et laev, mis sõidab artikli 3 lõike 1 punktides b või d osutatud aladel, on artikli 3 lõike 1 punktis d osutatud alal toime pannud rikkumise, mis põhjustab ulatuslikku kahju või ulatusliku kahju tekkimise ohu asjaomaste liikmesriikide rannikualadele või seotud huvidele või artikkel 3 lõike 1 punktides b või d osutatud alade ressursidele, esitab nimetatud liikmesriik, kui tõendid toetavad arvatava rikkumise toimepanemist, ÜRO 1982. aasta mereõiguse konventsiooni XII osa 7. jaot alusel asja arutamiseks oma riigi pädevale ametiasutusele, eesmärgiga algatada menetlus, sealhulgas laeva kinnipidamine, vastavalt siseriiklikule õigusele.

3. Igal juhul tuleb teavitada lipuriigi ametiasutusi.

Artikkel 8

Karistused

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistuste, mille hulka võivad kuuluda ka kriminaal- või halduskaristused, kehtestamine rikkumiste puhul artikli 4 tähenduses.

2. Iga liikmesriik võtab vajalikud meetmed, et tagada lõikes 1 osutatud karistuste kohaldamine kõikide isikute suhtes, kes tunnistatakse vastutavaks rikkumise eest artikli 4 tähenduses.

Artikkel 9

Rahvusvahelise õiguse järgimine

Liikmesriigid kohaldavad käesoleva direktiivi sätteid ilma välisriigi laevade vormilise või sisulise diskrimineerimiseta ja kooskõlas kohaldatava rahvusvahelise õigusega, sealhulgas ÜRO 1982. aasta mereõiguse konventsiooni XII osa 7. jaoga, ning nad teavitavad koheselt laeva lipuriiki ja teisi asjaomaseid riike käesoleva direktiivi kohaselt võetud meetmetest.

Artikkel 10

Täiendavad meetmed

1. Käesoleva direktiivi kohaldamisel teevad liikmesriigid ja komisjon koostööd, vajadusel tihedas koostöös Euroopa Meresõiduohutuse Ametiga ning võtavad arvesse otsusega nr 2850/2000/EÜ⁽¹⁾ sätestatud juhuslikule või tahtlikule merereostusele reageerimise tegevuskava, ja vajadusel direktiivi 2000/59/EÜ rakendamist, et:

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2000 otsus nr 2850/2000/EÜ, millega luuakse ühenduse koostööraamistik juhusliku või tahtliku merereostuse valdkonnas (EÜT L 332, 28.12.2000, lk 1). Otsust on muudetud otsusega nr 787/2004/EÜ (ELT L 138, 30.4.2004, lk 12).

a) arendada välja käesoleva direktiivi tõhusaks rakendamiseks vajalikud infosüsteemid;

b) kehtestada ühtsed tavad ja suunised olemasolevate rahvusvahelisel tasandil eksisteerivate tavade ja suuniste alusel, eelkõige:

— laevade, mis heidavad saasteaineid merre käesolevat direktiivi rikkudes, seireks ja varajaseks identifitseerimiseks, kasutades vajadusel pardal olevaid seireseadmeid;

— usaldusväärsed meetodid meres leiduvate saasteainete seostamiseks teatava laevaga; ja

— käesoleva direktiivi nõuete täitmise tõhusaks tagamiseks.

2. Vastavalt määruses (EÜ) nr 1406/2002 määratletud ülesannetele on Euroopa Meresõiduohutuse Amet kohustatud:

a) tegema liikmesriikidega koostööd tehniliste lahenduste arendamisel ja tehnilise abi pakkumisel käesoleva direktiivi rakendamiseks (tegevused nagu merreheitmise kindlakstehtamine satelliitseire ja järelevalve abil);

b) kooskõlas määruse (EÜ) nr 1406/2002 artikliga 3 abistama komisjoni käesoleva direktiivi rakendamisel, sh vajadusel visiitidega liikmesriikidesse.

Artikkel 11

Teostatavusuuring

Komisjon peaks enne 2006. aasta lõppu Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitama teostatavusuuringu mere saastamise vältimise ja sellele reageerimise eest vastutava Euroopa rannavalve loomise kohta, tuues selgelt välja kulud ja tulud.

Artikkel 12

Aruandlus

Iga kolme aasta järel saadavad liikmesriigid komisjonile aruande käesoleva direktiivi kohaldamise kohta pädevate ametiasutuste poolt. Nende aruannete põhjal esitab komisjon ühenduse aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Antud aruandes hindab komisjon muu hulgas ka käesoleva direktiivi ülevaatamise või selle reguleerimisala laiendamise vajadust. Lisaks kirjeldatakse aruandes liikmesriikide asjakohase kohtupraktika arengut ning kaalutakse võimalust luua asjakohase pretsedendiõiguse alane üldkasutatav andmebaas.

Artikkel 13

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab laevade põhjustatud merereostuse vältimise ja meresõiduohutuse komitee (COSS), mis on asutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. novembri 2002. aasta määruse (EÜ) nr 2099/2002⁽¹⁾ artikliga 3.

2. Kui viidatakse käesolevale artiklile, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle artikli 8 sätteid.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud perioodiks kehtestatakse üks kuu.

Artikkel 14

Teavitamine

Komisjon teavitab komiteed, mis asutati otsuse nr 2850/2000/EÜ artikliga 4 regulaarselt kõigist ettepanud meetmetest ja teistest asjakohastest tegevustest, mis käsitlevad merereostusele reageerimist.

Artikkel 15

Muutmise kord

COSS võib määruse (EÜ) nr 2099/2002 artikli 5 kohaselt ja vastavalt käesoleva määruse artiklis 13 osutatud korrale MARPOL 73/78 muudatused käesoleva direktiivi reguleerimisalast välja jätta.

Artikkel 16

Rakendamine

Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 1. märtsiks 2007 ning teatavad sellest viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

Artikkel 17

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 18

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 7. september 2005

Euroopa Parlamendi nimel

president

J. BORELL FONTELLES

Nõukogu nimel

eesistuja

C. CLARKE

⁽¹⁾ ELT L 324, 29.11.2002, lk 1. Määrust on muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 415/2004 (ELT L 68, 6.3.2004, lk 10).

LISA

Kokkuvõte MARPOL 73/78 heitmete alastest reeglitest, mis käsitlevad nafta ja ohtlike vedelkemikaalide merreheitmist artikli 2 lõike 2 kohaselt**I osa: Nafta (MARPOL 73/78, I lisa)**

MARPOL 73/78 I lisa mõistes tähendab "nafta" naftat mis tahes kujul, sealhulgas toornafta, küttenafta, sete, naftajäätmed ja rafineeritud naftasaadused (v.a naftakeemiatooted, mida reguleeritakse MARPOL 73/78 II lisa sätetega) ning "naftane segu" tähendab mis tahes naftasisaldusega segu.

Väljavõtted MARPOL 73/78 I lisa vastavatest sätetest:

9. reegel: Nafta merreheitmise kontrollimine

1) Käesoleva lisa 10. ja 11. reegli ning käesoleva reegli lõike 2 kohaselt on keelatud nafta või naftaste segude merreheitmine laevadelt, mille suhtes käesolevat lisa kohaldatakse, välja arvatud juhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

a) naftatankeritelt, välja arvatud käesoleva lõike punktis b nimetatud laevadelt, kui:

i) tanker ei asu eripiirkonnas;

ii) tanker asub rohkem kui 50 meremiili kaugusel lähimast rannikust;

iii) tanker liigub kursil;

iv) naftat sisaldava merreheitmise hetkemäär ei ületa 30 liitrit meremiili kohta;

v) merre heidetud nafta üldkogus ei ületa olemasolevate tankerite puhul 1/15000 lasti üldkogusest, millest jäägid tekkisid, ning uute tankerite korral 1/30000 lasti üldkogusest, millest jäägid tekkisid; ja

vi) tanker rakendab käesoleva lisa 15. reeglile vastavat naftaheitmete seire- ja kontrollisüsteemi ning settemahuti kasutamise korda;

b) 400-tonnise või suurema kogumahutavusega laevadelt, v.a naftatankeritelt, ja masinaruumi pilssidest, v.a naftatankeri lastipumbaruumi pilssidest, kui heitmed ei ole segunenud naftalasti jääkidega:

i) laev ei asu eripiirkonnas;

ii) laev liigub kursil;

iii) heitvee lahjendamata koostise naftasisaldus ei ületa 15 miljondikosa; ja

iv) laev kasutab [seire-, kontrolli- ja filtreerimiseadmeid] vastavalt käesoleva lisa 16. reeglile.

2) Kui väiksema kui 400-tonnise kogumahutavusega laev, v.a naftatanker, asub väljaspool eripiirkonda, tagab [lipuriigi] administratsioon, et laev on, niivõrd kui see on otstarbekas ja mõistlik, varustatud seadmetega, mis tagavad naftajääkide pardal hoidmise ja nende andmise vastuvõtuseadmetesse või merreheitmise kooskõlas käesoleva reegli lõike 1 punktis b toodud nõuetega.

3) [...]

4) Käesoleva reegli lõike 1 sätteid ei kohaldata puhta või eraldatud ballasti suhtes või töötlemata naftasegude suhtes, mille lahjendamata koostises ei ületa nafta sisaldus 15 miljondikosa ning mis ei pärine lastipumbaruumi pilssidest ja ei ole segunenud naftalasti jääkidega.

5) Mis tahes heide ei tohi sisaldada kemikaale ega teisi aineid, mille kogus või kontsentratsioon on merekeskkonnale ohtlik, ega kemikaale ja teisi aineid, mida kasutatakse käesolevas reeglis nimetatud merreheitmise tingimustest möödahiilimiseks.

6) Naftajäägid, mida ei tohi merre heita vastavalt käesoleva reegli lõigetele 1, 2 ja 4, tuleb hoida pardal või anda ära vastuvõtuseadmetesse.

7) [...]

10. reegel: Meetodid eripiirkondades tegutsevate laevade põhjustatud naftareostuse vältimiseks

- 1) Käesoleva lisa mõistes on eripiirkondadeks Vahemere piirkond, Läänemere piirkond, Musta mere piirkond, Punase mere piirkond, "lahtede piirkond", Adeni lahe piirkond, Antarktika piirkond ja Euroopa vete loodepiirkond, [nagu määratletakse ja täpsustatakse hiljem]
- 2) Kui käesoleva lisa 11. reeglis ei ole sätestatud teisiti:
 - a) Igasugune nafta või naftase segu merre heitmine naftatankerilt või 400-tonnise või suurema kogumahutavusega laevalt, v.a naftatankerilt, on keelatud tankeri või laeva eripiirkonnas viibimise ajal.
 - b) Igasugune nafta või naftasegu merre heitmine väiksema kui 400-tonnise kogumahutavusega laevalt, v.a naftatankerilt, on keelatud laeva eripiirkonnas viibimise ajal, välja arvatud juhul, kui lahjendamata naftasisaldus ei ületa 15 miljondikosa.
- 3) a) Käesoleva reegli lõike 2 sätteid ei kohaldata puhta või segregeeritud ballasti merreheitmise suhtes.
b) Käesoleva reegli lõike 2 punkti a sätteid ei kohaldata masinaruumi töödeldud pilsivee suhtes eeldusel, et on täidetud kõik järgnevad tingimused:
 - i) pilsivesi ei pärine lastipumbaruumi pilssidest;
 - ii) pilsivesi ei ole segunenud naftalasti jääkidega;
 - iii) laev liigub kursil;
 - iv) lahjendamata heitvee naftasisaldus ei ületa 15 miljondikosa;
 - v) laev kasutab nafta filtreerimisseadmed kooskõlas käesoleva lisa 16. reegli lõikega 5; ja
 - vi) filtreerimissüsteem on varustatud seiskamisseadeldisega, mis tagab merreheitmise automaatse seiskamise, kui heitvee naftasisaldus ületab 15 miljondikosa.
- 4) a) Mis tahes heide ei tohi sisaldada kemikaale ega teisi aineid, mille kogus või tihedusaste on merekeskkonnale ohtlik, ega kemikaale ja teisi aineid, mida kasutatakse käesolevas reeglis nimetatud merreheitmise tingimustest möödahiilimiseks.
b) Naftajäägid, mida ei tohi merre heita vastavalt käesoleva reegli lõigetele 2 või 3, tuleb hoida pardal või anda ära vastuvõtuseadmetesse.
- 5) Käesolevas reeglis sätestatu ei takista reisil olevat laeva, kui ainult osa reisist toimub eripiirkonnas, heitmast heitvett merre väljaspool eripiirkonda vastavalt käesoleva lisa 9. reeglile.

6) [...]

7) [...]

8) [...]

11. reegel: Erandid

Käesoleva lisa 9. ja 10. reeglit ei kohaldata:

- a) nafta ja naftase segu merreheitmise suhtes, mis on vajalik laeva ohutuse tagamiseks või inimeste elu päästmiseks merel; või
- b) nafta ja naftase segu merreheitmise suhtes, mis on põhjustatud laeva või selle seadmete vigastusest:
 - i) eeldusel, et pärast vigastuse ilmnemist või merreheitmise avastamist on tarvitusele võetud kõik mõistlikud ettevaatusabinõud merreheitmise vältimiseks või vähendamiseks; ja
 - ii) välja arvatud juhul, kui reederi või kapteni tegevuse eesmärgiks oli kahju tekitada, või ta oli hoolimatu ja teadlik tõenäolise kahju tekkimisest; või

- c) kui [lipuriigi] administratsiooni poolt heaks kiidetud nafta sisaldavate ainete merreheitmine toimub eesmärgiga vältida teatavate reostusjuhtumitega, et vähendada merereostusest tulenevat kahju. Igasugune selline merreheitmine toimub selle riigi valitsuse heakskiidul, kelle jurisdiktsioonis sellist merreheitmist teostada soovitakse.

II osa: Ohtlikud vedelkemikaalid (MARPOL 73/78 II lisa)

Väljavõtteid MARPOL 73/78 II lisa vastavatest sätetest:

3. reegel: Ohtlike vedelkemikaalide kategoriseerimine ja loetelu

1) Käesoleva lisa reeglite mõistes jagatakse ohtlikud vedelkemikaalid järgnevasse nelja kategooriasse:

- a) A-kategooria: Ohtlikud vedelkemikaalid, mis mahuti puhastamise või ballastist vabastamise käigus merreheitmise korral kujutaksid endast suurt ohtu kas mereressurssidele või inimtervisele või põhjustaksid tõsist kahju mere kasutamisele puhkeaja veetmiseks või muul seaduslikul otstarbel ning õigustavad seega rangete reostusvastaste meetmete kohaldamist.
- b) B-kategooria: Ohtlikud vedelkemikaalid, mis mahuti puhastamise või ballastist vabastamise käigus merreheitmise korral kujutaksid endast ohtu kas mereressurssidele või inimtervisele või põhjustaksid kahju mere kasutamisele puhkeaja veetmiseks või muul seaduslikul otstarbel ning õigustavad seega reostusvastaste erimeetmete kohaldamist.
- c) C-kategooria: Ohtlikud vedelkemikaalid, mis mahuti puhastamise või ballastist vabastamise käigus merreheitmise korral kujutaksid endast vähest ohtu kas mereressurssidele või inimtervisele või põhjustaksid vähest kahju mere kasutamisele puhkeaja veetmiseks või muul seaduslikul otstarbel ning nõuavad seega käitlemise eritingimuste kehtestamist.
- d) D-kategooria: Ohtlikud vedelkemikaalid, mis mahuti puhastamise või ballastist vabastamise käigus merreheitmise korral kujutaksid endast äratuntavat ohtu kas mereressurssidele või inimtervisele või põhjustaksid minimaalset kahju mere kasutamisele puhkeaja veetmiseks või muul seaduslikul otstarbel ning nõuavad seega mõningase tähelepanu pööramist käitlemistingimustele.

2) [...]

3) [...]

4) [...]

[Ainete kategoriseerimise edasised suunised, sealhulgas kategoriseeritud ainete loetelu on toodud MARPOL 73/78 II lisa 3. reegli lõigetes 2 — 4 ja 4. reeglis ning lisades]

5. reegel: Ohtlike vedelkemikaalide merreheitmine

A-, B- ja C-kategooria ainete merreheitmine väljaspool eripiirkondi ning D-kategooria ainete merreheitmine kõigis piirkondades

Kui käesoleva lisa 6. reeglis ei ole sätestatud teisiti:

- 1) Käesoleva lisa 3. reegli lõike 1 punktis a määratletud A-kategooria ainete või ajutiselt nende hulka liigitatud ainete või selliseid aineid sisaldava ballastivee, mahuti pesuvee või muude jääkide või segude merreheitmine on keelatud. Kui selliseid aineid või segusid sisaldavaid mahuteid on vaja pesta, tuleb selle tulemusena tekkivad jäägid anda jääkide vastuvõtuseadmetesse kuni aine sisaldus vastuvõtuseadmesse antavas heitvees on 0,1 % või alla selle kaalust ning kuni mahuti on tühi, välja arvatud kollase ja valge fosfori puhul, mille korral peab jääkide kontsentratsioon olema 0,01 % kaalust. Pärast seda mahutisse lisatud vett võib merre heita, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:
 - a) laev liigub kursil kiirusega vähemalt 7 sõlme iseliikuvate laevade puhul või vähemalt 4 sõlme teiseldatavate laevade puhul;
 - b) merreheitmine toimub allpool merepinda, võttes arvesse merevee sissevooluavade asukohti; ja
 - c) merreheitmine toimub vähemalt 12 meremiili kaugusel lähimast maast ja vähemalt 25 m sügavuses vees.

- 2) Käesoleva lisa 3. reegli lõike 1 punktis b määratletud B-kategooria ainete või ajutiselt nende hulka liigitatud ainete või selliseid aineid sisaldava ballastivee, mahuti pesuvee või muude jääkide või segude merreheitmine on keelatud, kui ei ole täidetud kõik alljärgnevad tingimused:
- a) laev liigub kursil kiirusega vähemalt 7 sõlme iseliikuvate laevade puhul või vähemalt 4 sõlme teisaldatavate laevade puhul;
 - b) merreheitmise toimingud ja korra on [lipuriigi] administratsioon heaks kiitnud. Sellised toimingud ja kord põhinevad [IMO] välja töötatud standarditel ning tagavad, et heitvee kontsentratsioon ja merreheitmise kiirus on sellised, et aine kontsentratsioon laeva ahtri kiiluvees ei ületa 1 miljondikosa;
 - c) igast mahutist ja sellega ühendatud torustikust merre heidetud lasti maksimumkogus ei tohi olla suurem käesoleva lõike punktis b osutatud korra kohaselt heaks kiidetud maksimumkogusest, mis ei tohi mingil juhul ületada 1 m³ või 1/3000 mahuti mahutavusest väljendatuna kuupmeetrites (m³, sõltuvalt kumb kahest on suurem;
 - d) merreheitmine toimub allpool veepiiri, võttes arvesse merevee sissevooluavade asukohti; ja
 - e) merreheitmine toimub vähemalt 12 meremiili kaugusel lähimast maast ja vähemalt 25 m sügavuses vees.
- 3) Käesoleva lisa 3. reegli lõike 1 punktis c määratletud C-kategooria ainete või ajutiselt nende hulka liigitatud ainete või selliseid aineid sisaldava ballastivee, mahuti pesuvee või muude jääkide või segude merreheitmine on keelatud, kui ei ole täidetud kõik alljärgnevad tingimused:
- a) laev liigub kursil kiirusega vähemalt 7 sõlme iseliikuvate laevade puhul või vähemalt 4 sõlme teisaldatavate laevade puhul;
 - b) merreheitmise protseduurid ja korra on [lipuriigi] administratsioon heaks kiitnud. Sellised protseduurid ja kord põhinevad [IMO] välja töötatud standarditel ning tagavad, et heitvee kontsentratsioon ja merreheitmise kiirus on sellised, et aine kontsentratsioon laeva ahtri kiiluvees ei ületa 10 miljondikosa;
 - c) igast mahutist ja sellega ühendatud torustikust merre heidetud lasti maksimumkogus ei tohi olla suurem käesoleva lõike punktis b osutatud korra kohaselt heaks kiidetud maksimumkogusest, mis ei tohi mingil juhul ületada 3 m³ või 1/1000 mahuti mahutavusest väljendatuna kuupmeetrites (m³, sõltuvalt kumb kahest on suurem;
 - d) merreheitmine toimub allpool veepiiri, võttes arvesse merevee sissevooluavade asukohti; ja
 - e) merreheitmine toimub vähemalt 12 meremiili kaugusel lähimast maast ja vähemalt 25 m sügavuses vees.
- 4) Käesoleva lisa 3. reegli lõike 1 punktis d määratletud D-kategooria ainete või ajutiselt nende hulka liigitatud ainete või selliseid aineid sisaldava ballastivee, mahuti pesuvee või muude jääkide või segude merreheitmine on keelatud, kui ei ole täidetud kõik alljärgnevad tingimused:
- a) laev liigub kursil kiirusega vähemalt 7 sõlme iseliikuvate laevade puhul või vähemalt 4 sõlme teisaldatavate laevade puhul;
 - b) selliste segude kontsentratsioon ei ületa ühte aineosa kümne osa vee kohta; ja
 - c) merreheitmine toimub vähemalt 12 meremiili kaugusel lähimast maast.
- 5) Lastijääkide eemaldamiseks mahutist on lubatud kasutada [lipuriigi] administratsiooni heaks kiidetud tuulutamiskorda. Selline kord põhineb [Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO)] välja töötatud standarditel. Pärast seda mahutisse lisatud vesi loetakse puhtaks ja see ei kuulu käesoleva reegli lõigete 1, 2, 3 ja 4 reguleerimisalasse.
- 6) Käesoleva lisa 4. reegli lõike 1 kohaselt kategoriseerimata, ajutiselt kategoriseerimata või hindamata ainete või selliseid aineid sisaldava ballastivee, mahuti pesuvee või muude jääkide või segude merreheitmine on keelatud.

A-, B- ja C-kategooria ainete merreheitmine eripiirkondades [MARPOL 73/78 II lisa 1. reegluga sätestatud piirkondades, sealhulgas Läänemeres]

Kui käesoleva lisa [...] ja 6. reeglis ei ole sätestatud teisiti:

- 7) Käesoleva lisa 3. reegli lõike 1 punktis a määratletud A-kategooria ainete või ajutiselt nende hulka liigitatud ainete või selliseid aineid sisaldava ballastivee, mahuti pesuvee või muude jääkide või segude merreheitmine on keelatud. Kui selliseid aineid või segusid sisaldavaid mahuteid on vaja pesta, tuleb selle tulemusena tekkivad jäägid anda vastuvõtuseadmesse, mille olemasolu tagavad eripiirkonnaga piirnevad riigid kooskõlas käesoleva lisa 7. reegluga, kuni aine sisaldus vastuvõtuseadmesse antavas heitvees on mitte rohkem kui 0,05 % kaalust ning kuni mahuti on tühi, välja arvatud kollase ja valge fosfori puhul, mille korral peab jääkide kontsentratsioon olema 0,005 % kaalust. Pärast pesemist mahutisse lisatud vett võib merre heita, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:
- a) laev liigub kursil kiirusega vähemalt 7 sõlme iseliikuvate laevade puhul või vähemalt 4 sõlme teisaldatavate laevade puhul;
 - b) merreheitmine toimub allpool veepiiri, võttes arvesse merevee sissevooluavade asukohti; ja
 - c) merreheitmine toimub vähemalt 12 meremiili kaugusel lähimast maast ja vähemalt 25 m sügavuses vees.
- 8) Käesoleva lisa 3. reegli lõike 1 punktis b määratletud B-kategooria ainete või ajutiselt nende hulka liigitatud ainete või selliseid aineid sisaldava ballastivee, mahuti pesuvee või muude jääkide või segude merreheitmine on keelatud, kui ei ole täidetud kõik alljärgnevad tingimused:
- a) mahuti on eelnevalt pestud vastavalt [lipuriigi] administratsiooni heaks kiidetud korrale, mis põhineb IMO] välja töötatud standarditel, ning selle tulemusena tekkiv mahuti pesuvesi on antud vastuvõtuseadmesse;
 - b) laev liigub kursil kiirusega vähemalt 7 sõlme iseliikuvate laevade puhul või vähemalt 4 sõlme teisaldatavate laevade puhul;
 - c) merreheitmise ja mahuti pesuvee käitlemise protseduurid ja korra on [lipuriigi] administratsioon heaks kiitnud. Sellised protseduurid ja kord põhinevad [IMO] välja töötatud standarditel ning tagavad, et heitvee kontsentratsioon ja merreheitmise kiirus on sellised, et aine kontsentratsioon laeva ahtri kiiluvees ei ületa 1 miljondikosa;
 - d) merreheitmine toimub allpool veepiiri, võttes arvesse merevee sissevooluavade asukohti; ja
 - e) merreheitmine toimub vähemalt 12 meremiili kaugusel lähimast maast ja vähemalt 25 m sügavuses vees.
- 9) Käesoleva lisa 3. reegli lõike 1 punktis c määratletud C-kategooria ainete või ajutiselt nende hulka liigitatud ainete või selliseid aineid sisaldava ballastivee, mahuti pesuvee või muude jääkide või segude merreheitmine on keelatud, kui ei ole täidetud kõik alljärgnevad tingimused:
- a) laev liigub kursil kiirusega vähemalt 7 sõlme iseliikuvate laevade puhul või vähemalt 4 sõlme teisaldatavate laevade puhul;
 - b) merreheitmise protseduurid ja korra on [lipuriigi] administratsioon heaks kiitnud. Sellised protseduurid ja kord põhinevad [IMO] välja töötatud standarditel ning tagavad, et heitvee kontsentratsioon ja merreheitmise kiirus on sellised, et aine kontsentratsioon laeva ahtri kiiluvees ei ületa 1 miljondikosa;
 - c) igast mahutist ja sellega ühendatud torustikust merre heidetud lasti maksimumkogus ei tohi olla suurem käesoleva lõike punktis b osutatud korra kohaselt heaks kiidetud maksimumkogusest, mis ei tohi mingil juhul ületada 1 m³ või 1/3000 mahuti mahutavusest väljendatuna kuupmeetrites (m³, sõltuvalt kumb kahest on suurem;

- d) merrehtimine toimub allpool veepiiri, võttes arvesse merevee sissevooluavade asukohti; ja
 - e) merrehtimine toimub vähemalt 12 meremiili kaugusel lähimast maast ja vähemalt 25 m sügavuses vees.
- 10) Lastijääkide eemaldamiseks mahutist on lubatud kasutada [lipuriigi] administratsiooni heaks kiidetud ventileerimiskorda. Selline kord põhineb [IMO] välja töötatud standarditel. Pärast seda mahutisse lisatud vesi loetakse puhtaks ja see ei kuulu käesoleva reegli lõigete 7, 8 ja 9 reguleerimisalasse.
- 11) Käesoleva lisa 4. reegli lõike 1 kohaselt kategoriseerimata, ajutiselt kategoriseerimata või hindamata ainete või selliseid aineid sisaldava ballastivee, mahuti pesuvee või muude jääkide või segude merrehtimine on keelatud.
- 12) Käesolevas reeglis sätestatu ei takista laeva hoidmast pardal B- või C-kategooria lasti jääke ja selliseid jääke väljaspool eripiirkonda merre heitmast kooskõlas vastavalt käesoleva reegli lõigetega 2 ja 3.

6. reegel: Erandid

Käesoleva lisa 5. reeglit ei kohaldata:

- a) ohtlike vedelkemikaalide või selliseid kemikaale sisaldavate segude merrehtimise suhtes, mis on vajalik laeva ohutuse tagamiseks või inimeste elu päästmiseks merel; või
- b) ohtlike vedelkemikaalide või selliseid kemikaale sisaldavate segude merrehtimise suhtes, mis on põhjustatud laeva või selle seadmete vigastusest:
 - i) eeldusel, et pärast vigastuse ilmnemist või merrehtimise avastamist on tarvitusele võetud kõik mõistlikud ettevaatusabinõud merrehtimise vältimiseks või vähendamiseks; ja
 - ii) välja arvatud juhul, kui reeder või kapten tegutses kahju tekitamise tahtlusega või kui ta tegutses kergemeelselt olles teadlik kahju tekkimise tõenäosusest; või
- c) kui [lipuriigi] administratsiooni heakskiidetud ohtlike vedelkemikaalide või selliseid kemikaale sisaldavate segude merrehtimine toimub eesmärgiga võidelda teatavate reostusjuhtumitega, et vähendada merereostusest tulenevat kahju. Igasugune selline merrehtimine toimub selle riigi valitsuse heakskiidul, kelle jurisdiktsioonis sellist merrehtimist teostada soovitakse.